

2014 W1370

19 juni 2015

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. C.E.J.M. Heerkens Thijssen, advocaat te
Amsterdam,

tegen:

(wijlen) **broeder [naam]**,
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven van [datum] tot [datum] lid van de
Congregatie der Broeders van de Heilige Aloysius Gonzaga (Broeders
van Saint Louis).

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 6 januari 2015.

Op 20 maart 2015 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van broeder [naam], algemeen overste van de Congregatie der Broeders van de Heilige Aloysius de Gonzaga (Broeders van Saint Louis).

Op 7 mei 2015 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met zijn echtgenote, mevrouw [naam]. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur, mr. Heerkens Thijssen.

Namens de Congregatie is broeder [naam] verschenen.

2. De klacht

2.1. Klager is in het voorjaar van [jaartal] - hij was toen intern op het [instituut] - in een nacht eenmaal betast door aangeklaagde. Klager werd 's nachts wakker, omdat aangeklaagde met zijn handen klagers geslachtsdeel aan het strelen was. Aangeklaagde had zijn handen in klagers pyjamabroek en streekte zijn penis en balzak. Klager zei, dat hij het niet wilde en dat aangeklaagde weg moest gaan. De volgende dag vertelde klager opnieuw tegen aangeklaagde, dat hij het niet wilde. Aangeklaagde zei daarop: 'Dat is goed voor je, het is speciaal tussen ons, het is ons geheim' of woorden van gelijke strekking. Daarop heeft klager nogmaals gezegd, dat

hij het niet wilde en dat hij het bij de andere broeders kenbaar zou maken en naar de pers zou stappen, als aangeklaagde het nogmaals zou doen.

2.2. Klager vertrok eerder van het internaat dan gepland. Klager kreeg twijfels of hij wel goed had gehandeld. Klager vraagt zich namelijk af of hij niet meer open had moeten zijn naar de andere jongens op het internaat, zodat hij schade bij anderen had kunnen voorkomen. Klager is in zijn loopbaan als [beroep] / [beroep] en [beroep] zelf ook gevallen van seksueel misbruik tegengekomen. Klager is reeds [aantal] jaar lid van het bestuur van de [commissie], en is als [beroep] werkzaam geweest en als [beroep]. Klager is argwanend ten aanzien van lichamelijk contact met andere mannen en heeft daarom geen teamsporten meer gedaan. Klager volgt alle berichtgeving over de klachten die binnenkomen en de publiciteit halen. Elke keer, als klager berichten hoort of leest over misbruik in de kerk, dan brengt dat emotie bij hem teweeg.

2.3. Klager hoopt met zijn klacht, dat er erkenning komt voor het foute gedrag van aangeklaagde. Ook hoopt klager dat zijn klacht tezamen met de klachten van anderen teweeg brengt, dat mensen, die door hun professie verantwoordelijk zijn voor het welbevinden van kinderen die aan hen zijn toevertrouwd, zich bewust worden van de schade die is aangericht. Hij hoopt met deze klacht ook, dat voorkomen wordt, dat nog meer kinderen in de toekomst beschadigd worden.

3. De reactie

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. Aangeklaagde is in [jaartal] uitgetreden. De algemeen overste, broeder [naam], heeft in zijn reactie gesteld dat naar vermogen onderzoek is verricht in de archieven van de Congregatie naar de levensloop van aangeklaagde.

In de archieven zijn geen persoonsdossiers van uitgetreden leden bewaard. Uit algemene lijsten kan worden afgeleid, dat aangeklaagde op [datum] te [plaats] werd benoemd aan de '[school]', waar hij tot [jaartal] werkzaam is geweest. Op de algemene lijst is vermeld dat klager met ingang van het schooljaar [periode] is ingeschreven als internaatsleerling van de afdeling '[school]' van het [internaat].

Hij concludeert dat, behoudens een eerder door de Klachtencommissie gegrond verklaarde klacht (2011T580(3)) alsmede de door klager overgelegde verklaring van [naam], geen aanwijzingen zijn gevonden voor een mogelijk seksueel misbruik, maar dat hij ook geen reden heeft om aan te nemen dat klager onwaarheid spreekt.

De overste is, gelet op het onderzoek van de [naam], archiefonderzoeker in het kader van het onderzoek van de Commissie Deetman, en door de verklaringen van personen die aangeklaagde kenden, niet in staat de klacht tegen aangeklaagde te bevestigen of te ontkennen. De verklaring van de [naam] roept vragen bij de overste op.

Bij eventuele gegrondverklaring van de klacht is de overste bereid namens de Congregatie het seksueel misbruik te erkennen en excuses aan te bieden voor het feit dat dit seksueel misbruik door één van de leden van de Congregatie is gepleegd.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3 Er zijn bijna vijftig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben voorgedaan. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden, dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden.

De Klachtencommissie acht aannemelijk dat aangeklaagde eenmalig in de nacht naast het bed van klager heeft gezeten en toen met zijn beide handen in de pyjamabroek de penis en balzak streelde van klager. Klager werd wakker en stuurde aangeklaagde weg. Aangeklaagde vertrok hierop en heeft klager nadien niet meer aangeraakt.

4.4. De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt, in de eerste plaats door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld.

4.5. Daarnaast wordt de klacht ondersteund door de verklaring van de echtgenote van klager, [naam]. De Klachtencommissie heeft [naam] tijdens de hoorzitting op een indringende manier bevraagd. Ze was vanaf het begin van de relatie (rond [jaartal]) op de hoogte. Ze heeft haar verhaal op authentieke en geloofwaardige wijze verteld en heeft specifieke en kenmerkende details vermeld. Zo noemde ze de periode waarin het misbruik zou hebben plaatsgevonden, het betasten in de pyjamabroek alsmede de bijnaam van aangeklaagde.

4.6. Daarnaast wordt de klacht van klager ondersteund door de verklaring van de heer [naam] (gedateerd 26 december 2014). [naam] was op enig moment tijdens zijn periode op het internaat per ongeluk opgesloten bij aangeklaagde. Aangeklaagde probeerde in de kamer aldaar steeds met zijn handen in de broek van [naam] te komen en hij bleef proberen diens benen te strelen. [naam] kon met moeite voorkomen dat aangeklaagde ook zijn geslachtsdelen kon betasten.

4.7. Daarnaast wordt de verklaring van klager ondersteund door een eerder gegrond verklaarde klacht tegen dezelfde aangeklaagde, welke klacht bij de Klachtencommissie bekend is onder het nummer 2011T580(3).

4.8. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met misbruik van gezag en gezien de afhankelijkheidsrelatie waarin klager tot aangeklaagde stond hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas 16 of 17 jaar oud. Aangeklaagde was voor hem iemand waarin hij vertrouwen moest kunnen stellen.

4.9. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. De gegrondverklaring van de klacht, alsmede de erkenning van het leed dat klager is aangedaan en een oprechte spijtbetuiging kunnen wellicht bijdragen aan de vermindering van dat leed.

4.10. Over financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de kerkelijk gezagsdrager kan klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de algemeen overste van de Congregatie der Broeders van de Heilige Aloysius de Gonzaga (Broeders van Saint Louis) de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 19 juni 2015 door mr. T.F.A.M. Hoogenboom, voorzitter, drs. Th.M. Bronzwaer en drs. J.L.H.H. Kunnen, leden, bijgestaan door mr. H.L. Miedema, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.